

УДК 65.011.330:621.391

DOI: 10.31673/2415-8089.2019.040413

Гудзь О.Є., д.е.н., проф...;
Стрельнікова С.Ю.,
Державний університет
телекомунікацій

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

У статті уточнено сутність та особливості організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства в умовах становлення цифрової економіки, виявлено вплив сучасних інформаційно-комунікаційних технологій на умови господарювання й управління підприємствами, окреслено загрози, ризики, передумови й можливості та обґрунтовано завдання й заходи щодо побудови якісно нових моделей організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства на основі нових організаційних форм та з використанням сучасних цифрових технологій.

Ключові слова: організаційно-інформаційне забезпечення, підприємства, управління розвитком підприємства, цифрова економіка.

Постановка проблеми. Посилення глобалізаційних процесів, загострення конкурентної боротьби стрімке поширення сучасних інформаційно-комунікаційних технологій зумовили високий ступінь загроз, нестабільності й ризику економічного простору, що зумовлює проведення докорінних змін у системі функціонування та управління вітчизняних підприємств. Нині усе більш затребуваною є нова парадигма управління розвитком підприємства, яка передбачає невизначеність параметрів зовнішнього середовища та перехід до гнучкості функціонування, забезпечення довгострокової кількісної та якісної ефективності діяльності. З огляду на означене, ключовою компетентністю вищого керівництва підприємства є вміння передбачити можливість виникнення кризових явищ, які негативно вплинуть на розвиток підприємства, і бути готовими до дій щодо уникнення збитків з використанням наявних ресурсів і можливостей. У зв'язку з цим, все більше виникає необхідність у переоцінці змістового наповнення та завдань організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства та пристосування його елементів до реалій конкурентного середовища. Актуальність проблем організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства в умовах становлення цифрової економіки пояснюється ще й тим що більшість вітчизняних підприємств мають неефективну управлінську систему, обмежені фінансові можливості, недостатню забезпеченість високоосвіченими професійними фахівцями, низьку організаційну культуру, що водночас, підтверджує значущість та цінність окреслених питань для національної економіки.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Важлива роль у науковому доробку проблем управління розвитком підприємства належить таким вченим, як: І. Ансофф, Р. Акофф, В. Апалькова, С. Веретюк, С. Войтко, В. Геєць, Дж. Гелбрейт, А. Глушенкова, О. Гусева, П. Дойль, П. Друкер, І. Зеліско, С. Коляденко, Б. Карлофф, Б. Кінг, І. Ковшова, Л. Лазоренко, С. Легомінова, Р. Ліпсі, Л. Лямін, Г. Мінцберг, П. Стецюк, Ф. Тейлор А. Томпсон, Е. Тоффлер, Т. Халімон, А. Файоль та ін. Аналіз публікацій цих авторів дозволяє стверджувати, що, незважаючи на їхню високу наукову і практичну цінність, необхідно підкреслити, що певне коло проблем концептуального характеру залишилось недостатньо

розкритим. Так, поза увагою дослідників досі залишаються проблеми, пов'язані з модернізацією організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства на основі нових організаційних форм та з використанням сучасних цифрових технологій.

Метою статті є уточнення сутності та особливостей організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства в умовах становлення цифрової економіки, виявлення впливу сучасних інформаційно-комунікаційних технологій на умови господарювання й управління підприємствами, окреслення загроз, ризиків, передумов, можливостей та обґрунтування завдань й заходів щодо побудови якісно нових моделей організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства на основі нових організаційних форм та з використанням сучасних цифрових технологій.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні, підприємства підійшли до нової ери свого розвитку, вони функціонують у економічному просторі, який є нестабільним, невизначеним, складним і неоднозначним. Вчення про розвиток набуло популярності із відкриттям законів діалектики І. Кантом та законів розвитку Г. Гегелем. Цікаво, що ще Г. Гегель стверджував, що розвиток не проходить по замкненому колу, а здійснюється поступово від нижчих до вищих форм, супроводжуючись переходом кількісних змін в якісні, і джерелом розвитку є протиріччя [2].

Найбільш ґрунтовно процес розвитку в економічному просторі розглядав Й. Шумпетер. Він окреслював розвиток не лише як породження винятково самої економіки, а і як зовнішню силу щодо кругообігу національного господарства, тобто тим явищем, пристосування до якого призводить до виникнення „нової” економічної рівноваги [11]. Тобто, категорія „розвиток” розкриває сутність трансформацій, які спостерігаються у соціально-економічній системі підприємства, через послідовність переходів з одного якісного стану в інший від моменту її формування до дати ліквідації.

Дунська А.Р. характеризує розвиток підприємства у трьох зрізах: 1) технічний (науково-технічний) розвиток – спрямований на вдосконалення якості продукції, технології, послуг за рахунок впровадження техніко-технологічних нововведень; 2) ринковий розвиток – полягає в розширенні сфери споживачів, збільшенні частки ринку тощо; 3) організаційний розвиток – зорієнтований на розвиток окремого працівника, групи, вдосконалення системи та процесів управління тощо [4].

Фактично, переконуємось, що поняття „розвиток” передбачає незворотність та закономірність змін у соціально-економічних системах підприємств за якісними і кількісними параметрами. При цьому окремі науковці акцентують на необхідності забезпечення системно-комплексної збалансованості усіх елементів системи в процесі розвитку [7].

Таким чином, розвиток підприємства є незворотним процесом, який забезпечує спонтанні чи керовані зміни від одного неповторного стану до іншого через процес трансформацій. Неповторність кожного соціально-економічного стану конкретного підприємства забезпечується унікальністю розмаїття, якості, кількості та сили впливу чинників, які його сформували. Соціально-економічні зміни у системі підприємства носять об'єктивний характер, тобто не залежать від волі та бажання людини (власників, менеджерів, працівників, інвесторів, кредиторів тощо) [9].

Категорія „управління” характеризує здатність підприємства як сукупності соціально-економічної, матеріально-технічної та організаційно-технологічної систем зберігати свою визначеність, підтримуючи стан динамічної рівноваги між внутрішніми та зовнішніми чинниками діяльності підприємства.

Розкриття концептуальних засад управління розвитком підприємства знаходимо у працях Р.В. Фещур і В.Ю. Самуляк і О.В. Раєвської, де обґрунтовується, що „...проблема управління розвитком підприємства є складною та багатофакторною, яка складається з цілого спектра задач, які визначають спектр комплексних підходів до її вирішення” [10, с.105; 6, с. 96]. О.В. Раєвська визначає „управління розвитком”, як процес „...усунення

протиріч, що виникають на двох рівнях – між генетичною схильністю підприємства до розвитку й орієнтирами розвитку та між сформованою моделлю розвитку підприємства і стохастичними флуктуаціями зовнішнього або внутрішнього середовища, що або змінюють управління про образ майбутнього розвитку, або провокують несподівану зміну стадії чи фази циклу розвитку підприємства” [6, с. 213–216]. Водночас, Р.В. Фещур і В.Ю. Самуляк переконують, що сама модель розвитку залежить від досконалості процесу управління [10, с. 106].

Підтримуючи таку позицію, низка науковців звертають увагу на важливість використання збалансованого підходу до розвитку підприємства, наголошуючи на впровадженні у провідних світових компаніях, управлінських технологій на основі системи збалансованих показників (Balanced Scorecard або BSC), яка поєднує управління фінансами, клієнтами, ресурсами, цільовими ринками, бізнес-процесами, комунікаціями та персоналом. Відмітимо, що сучасні умови господарювання підприємств, характеризуються зростанням агресивності зовнішнього середовища, особливо у сфері економіки і фінансів, що приводить до важко прогнозованої динаміки ринку [5, с. 29].

Для забезпечення результативного розвитку підприємств виникає необхідність наукового обґрунтування організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства, що кореспондується із світовим досвідом та успішною практикою вітчизняних підприємств-лідерів.

Формування організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства в умовах становлення цифрової економіки одне із важливих питань в управлінні. Якщо, завдання підприємства визначають те, до чого воно прагне, що воно хоче отримати в результаті своєї діяльності, то організаційно-інформаційного забезпечення дає відповідь на питання, яким способом, за допомогою яких дій підприємство зуміє досягти своїх завдань в умовах мінливого і агресивного середовища.

Ключовими джерелами розвитку підприємства вважаються: внутрішні протиріччя, які породжуються процесами самоорганізації їх соціально-економічної системи; флуктуації зовнішнього середовища, що генеруються різноманітними змінами оточення підприємства та нівелюються різноманітними механізмами зворотнього зв'язку.

У такому контексті, можна стверджувати, що організаційно-інформаційне забезпечення управління розвитком підприємства – це сукупність взаємопов'язаних складових та інструментів управлінської системи, заходів, що здійснюються суб'єктом управління в межах певної організаційної структури, а також формування комунікаційних ланцюгів для збору, накопичення, збереження та аналізу інформаційних потоків, які необхідні для забезпечення результативного розвитку підприємства. При цьому, становлення цифрової економіки призводить до того, що базисні передумови традиційної логіки організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства вступають в суперечність з сучасними реаліями конкурентного середовища.

У класичному розумінні цифрова економіка – це економіка, що базується на цифрових технологіях, яку ще називають інтернет-економікою, новою економікою, або веб-економікою. За ствердженням В.В. Апалькова, цифрова економіка є найважливішим двигуном інновацій, конкурентоспроможності і економічного розвитку [1, с. 13]. Більшість учених та урядовців запевняють, що завдяки розвитку цифрової економіки до 2021 року можна забезпечити додаткові 5% до ВВП України [3].

Нині підприємства мають використовувати не одну, а цілий комплекс інтегрованих цифрових технологій, продуктів та послуг (BioTech, NanoTech, RetailTech, FinTech, LegalTech, InsurTech, GovTech, BlockChain, Digital marketing, CRM&BPM на платформі bpm'online, Grid-технології, Digital-страхування, ePrescription, TeleHealth). Всі вони мають певну цінність для організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства – прискорюють бізнес-процеси, економлять ресурси, примножують прибутки, формують унікальні компетенції, відкривають принципово нові напрями розвитку. Для оптимізації внутрішніх інформаційно-комунікаційних ланцюгів доцільно використовувати

спеціалізоване програмне забезпечення – ERP, системи електронного документообігу, CRM, VMPS-системи, UPE-платформи з управління ефективністю.

Цікаво, що за дослідженнями ESG (на замовлення Dell EMC), 95% великих підприємств не відповідають сучасним вимогам цифрової економіки, причому 71% підприємств згодні, що втрачають конкурентоспроможність без цифрової трансформації. Успішно трансформовані підприємства в 7 разів частіше називають цифрові технології конкурентною перевагою і джерелом отримання вигоди, а 96% з них майже вдвічі перевионали свої плани по доходах.

Підприємства вже почали усвідомлювати, що настав час модернізувати своє організаційно-інформаційне забезпечення управління розвитком підприємства на основі цифрової трансформації. Так, 12% підприємств використовують застарілі інформаційні технології, 42% демонструють прогрес в ІТ-трансформації, але мало впроваджують сучасні технології дата-центрів, 41% підприємств використовують і модернізують технології дата-центрів і методи доставки ІТ-послуг, і лише 5% підприємств йдуть в ногу з цифровими перетвореннями. Нові характеристики економічного простору вимагають перейти від культу ефективності й раціональності до перенесення акцентів на відкритість, демократизацію, соціологізацію, креативність організаційних процесів, нерівноважність та нелінійність управлінських ієрархічних ланцюгів, непередбачуваність і різноманітність траєкторій розвитку підприємств.

Фактично, за останні 10 років мережа Інтернет переросла з інструменту розвитку підприємств в платформу для його здійснення. Очікується, що протягом наступних 10 років управлінські та бізнесові технології зазнають більше змін, ніж за останні 100 років.

Одним з найбільш перспективних інструментів для організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства вважаємо хостингові та „хмарні” технології. Дані новації дозволяють економити фінанси за рахунок скорочення капітальних інвестицій. І хоча „хмарні” технології поки що використовують лише 25% менеджерів вітчизняних підприємств, проте багато з них планують перейти на цю технологію або вивчають її переваги.

Стабільно високий попит на українському ринку на ERP-системи. За оцінками SAP – сегмент великих компаній насичений цими технологіями тільки на 30%. Проте обсяг продаж ERP-систем з кожним роком збільшується, враховуючи те, що вже зараз частка ERP-рішень становить майже 13% усього обсягу українського ринку ПЗ і ІТ-послуг.

Доволі популярною для організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства, вважається технологія HANA (High Performance Analytic Appliance), яка дозволяє обробляти та аналізувати великі масиви інформації. Основні бізнес-рішення, які базуються на подібних технологіях, стають більш релевантними. Підприємства нині змагаються щодо впровадження 5G, що впливає на економіку, змінюючи звичні управлінські технології і трансформуючи усталені бізнес-моделі.

3% респондентів оцінили свої бізнесові моделі, як успішні, 38 – задовільно, 23 – вимагають глибоких змін, 14 – радикальних змін.

Основні рушійні сили модернізації організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства можуть бути згруповані в чотири блоки: нові моделі довіри, нові моделі служби доставки, розширений перелік загроз, і збільшення рівня конфіденційності.

Нині, модернізація організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства передбачає зростання ступеня відкритості та взаємодії із партнерами. Складність, багатогранність та комплексність такої взаємодії переконує щодо доцільності і ефективності застосування мережевого підходу. Серед помітних переваг мережевого підходу слід виділити підвищену організаційну здатність, більш ефективне використання ресурсів, підвищення конкурентоспроможності, розширення горизонту можливостей щодо розв’язання складних бізнесових проблем та підвищення якості продукції, послуг, обслуговування, сервісу для споживачів.

Логіка мережевого підходу включає [12]: децентралізацію, синергію, спільність, вільний доступ, піклування про мережеві цінності, максимізацію інноваційності, багатовимірний простір, відсутність розривності, співвідношення технологій, розширення простору інноваційних можливостей.

Необхідність трансформації класичних організаційних структур до мережевих з'явилась відносно нещодавно. І цьому передували наступні чинники [8]:

зростання рівня і поява нового типу мережевої конкуренції, заснованої на вертикальних і горизонтальних зв'язках між підприємствами і всередині них;

широке використання нових інформаційних технологій, сучасних засобів телекомунікації, які зробили можливим координацію діяльності розрізнених і розосереджених у просторі підприємств;

бажання покупців і продавців знизити рівень невизначеності та ризику не тільки за допомогою встановлення повного контролю, а й через формальні контракти, зростання довіри та прихильності, що досягається в процесі тривалої взаємодії на ринку;

прагнення підприємств отримати доступ до ресурсів, що контролюються іншими учасниками ринку;

необхідність підвищення ефективності управління рухом товарів, послуг та інформації в каналах розподілу.

Перспективною вважаємо для модернізації організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства управлінську модель „вулику”, яка використовує кастомізовану платформу для взаємодії і спілкування співробітників, управління завданнями, клієнтськими проектами тощо. У штаті „вулика” багато співробітників, які працюють віддалено, але це, не заважає їм бути повністю залученими в життя колективу і робочий процес. З досвіду такої управлінської моделі – одна зручна форма зворотного зв'язку може збільшити обороти підприємства на 80%.

Окрім того слід звернути увагу на переваги та недоліки нових організаційних форм ведення бізнесу, які успішно використовують сучасні інформаційно-комунікаційні технології: віртуальну, багатовимірну, кругову, інтелектуальну, які характеризуються високим рівнем отримання та обробки інформації, її аналізом та в кінцевому результаті створенням нових ідей.

Найважливішими їх ознаками вважається гнучкість їх структури, що дає змогу максимально швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища та забезпечувати створення й виведення інновацій на ринок, що в свою чергу підвищує результативність розвитку підприємства. Використовувати вище згадані організаційні структури управління можуть підприємства, що займаються різними видами підприємницької діяльності, у тому числі інноваційною.

Перше що потрібно для результативного розвитку підприємства це продуктивність. А якщо фахівець нестандартно мислить і захоплений своєю ідеєю, він стає наймовірніше продуктивним цим і здатним зламати стереотипи. Але такі фахівці мало управляємі та погано вживаються в консервативних стабільних організаційних структурах.

Тому, сучасна парадигма організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства в умовах становлення цифрової економіки має використовувати не лише такі традиційні елементи, як влада, авторитет, персональна відповідальність, економічний примус, мотивація, але і такі, як творча участь персоналу, формування команд, компетенції, цінності, клієнтоорієнтованість, інноваційність, менеджмент ідей.

Сьогодні потрібна нова філософія ставлення до фахівця як до клієнта і стратегія створення роботи-продукту відповідно до потреб співробітника-клієнта. З одного боку фахівці – це ресурс підприємства, необхідний для досягнення її мети та завдань, з іншого боку, фахівці є однією з найважливіших клієнтських сегментів підприємства, запити якого необхідно враховувати й задовольняти. Підприємство розробляє й пропонує особливий продукт – зарплату, статус, посаду в підприємстві з її специфічними правами та обов'язками,

який задовольняє запити й бажання фахівців. Фахівець „купує” цей продукт, „оплачуючи його своїм часом, здібностями, навичками, працею”.

Окрім того, нова парадигма формування організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства в умовах становлення цифрової економіки має враховувати: нові технології організації ринку (механізми партнерства та співконкуренції, еконоценози, кластери, мережі); нові системи управління (розподіл володіння і управління, незалежні поради директорів, мультистейкхолдеризм, відсутність ієрархій, колективне лідерство тощо); нові моделі власності (економіка дарування і економіка розподілу володіння, спільне володіння і використання, time-share); нові системи виробництва (цифрова економіка, краудсорсинг і „відкритий код”, нові мережеві кооперативи – Вікіпедія, Linux); нові багатокомпонентні механізми фінансування (краудфандинг, пакетне кредитування, „етичний банкінг”, мікрофінансування – Kickstarter и Grameen Bank); безплатні та умовно-безплатні товари і послуги (shareware, freemium – Zipcar, Airbnb, TheBurningMan).

Принципи формування організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства в умовах становлення цифрової економіки мають враховувати парадигму побудови менеджменту без ієрархій:

лояльність до співробітників; відповідальність; комунікабельність;
атмосфера в організації, сприяє розкриттю потенціальних можливостей співробітників;

обов’язкова ділова участь кожного працюючого у загальних результатах;
своєчасна реакція на зміни в зовнішньому середовищі;
уміння слухати усіх; етика бізнесу;
чесність та довіра до людей;
опора на фундаментальні основи: якість, затрати, сервіс, нововведення, контроль ресурсів, персонал;
чітка стратегія майбутнього розвитку.

Ключовими завданнями організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства слід вважати:

прискорення руху поточної інформації між менеджерами бізнес-процесів;
оперативне забезпечення керівників і спеціалістів всіх підрозділів необхідною інформацією в задані моменти часу;
мінімізацію ризику втрати інформації;
запобігання дублювання функцій окремих працівників і підрозділів;
спрощення процесу формування й обробки інформації відповідно до нормативних змін;

скорочення часу на пошук інформації, очікування рішень, погодження робіт;
оптимальний перерозподіл функцій управлінського персоналу, що дасть керівництву змогу більше часу приділяти вирішенню завдань розвитку підприємства;
забезпечення інформаційної прозорості;
запровадження ефективного доступу до інформаційних джерел і можливість багаторазового використання даних, що знаходяться в архіві та базі даних служби оперативного управління;

здійснення оперативного та стратегічного постійного контролю основних показників діяльності підприємства;

забезпечення достовірності інформації про стан процесів, об’єктів і елементів організаційної структури;

побудова результативної організаційної структури підприємства.

Ефективність організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства залежить від багатьох чинників впливу: ступеня розвиненості виробництва, складності, формалізації й централізації організаційного дизайну, поділу і кооперації праці, норм керування, сфери контролю, використання інновацій, стратегії розвитку

підприємства, економічних ресурсів, масштабів підприємства, технологій виробництва, агресивності зовнішнього середовища, форм стимулювання високопродуктивної праці, ефекту влади і контролю, компетентностей, комп'ютеризації інформаційних потоків і комунікаційних ланцюгів, рівня прибутковості, конкурентоспроможності тощо, але, передумім – від ступеня взаємного інтегрування зазначених чинників та від інтенсивності їх використання.

Організаційно-інформаційне забезпечення управління розвитком підприємства в умовах становлення цифрової економіки повинно відповідати певним вимогам і критеріям, зокрема: адекватності; оптимальності; оперативності; адаптивності; надійності; гнучкості і динамізму; економічності; спеціалізації; пропорційності.

Новий підхід до формування організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства в умовах становлення цифрової економіки має передбачати: нові цінності, розвиток компетентностей, інноваційність, креативність, когнітивну гнучкість, клієнто орієнтованість та партнерство.

Кожне підприємство найближчим часом змушене буде модернізувати організаційно-інформаційне забезпечення управління та пройти через процеси цифрової трансформації. Це означатиме: зміну організаційної культури та впровадження нових цифрових технологій й комунікацій, що розширюють можливості підприємства та дозволяють формувати власну так звану „екосистему” у взаємодії зі своїми контактними аудиторіями.

Процесу формування організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства в умовах становлення цифрової економіки характерна універсальність, яка ґрунтується на: композиції, структуризації і регламентації. На першому етапі модернізації організаційно-інформаційного забезпечення управління необхідно:

впровадження єдиних програм для використання у різних підрозділах підприємства (зокрема, єдиної системи ІТ- підтримки користувачів – Helpdesk – з єдиними стандартами обслуговування, єдиною ІТ-інфраструктурою тощо);

уніфікація операційних процесів у корпоративному центрі й на виробничих підрозділах;

пілотне впровадження окремих цифрових технологій управління (зокрема, SAP ERP).

Наступним етапом модернізації організаційно-інформаційного забезпечення управління має бути розбудова організаційних процесів у всіх структурних підрозділах підприємства.

На цьому етапі необхідним вважаються:

технологічна автоматизація бізнес-процесів на підприємствах;

автоматизація бізнес-комунікацій;

глибинний розвиток ІТ-інфраструктури;

впровадження системи бюджетування та єдиного електронного документообігу;

забезпечення офісів підприємств сучасними ІТ-інструментами та механізмами: новими каналами зв'язку, мережами, центрами обробки даних і серверами;

перехід на хмарний серверний простір.

Зауважимо, що організаційно-інформаційне забезпечення управління розвитком підприємства в умовах становлення цифрової економіки повинно відповідати соціально-культурному середовищу, в якому вона буде функціонувати. Спроби сліпо його копіювати, якщо воно успішно використовуються в інших підприємствах, приречені на провал, оскільки є відмінності у чинниках впливу.

Таким чином, сучасні реалії розвитку цифрових технологій демонструють, що бізнесовий світ досить динамічно розвивається, тому актуальною нині є проблема створення такого організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства, що буде максимально швидко та з меншими витратами змінюватись.

Все це надасть можливість підприємствам протистояти сучасним викликам та сформувати нові можливості для подальшого зростання: розширення ключових видів діяльності, розширення кола ключових партнерів, співпраця з різноманітними контактними

аудиторіями, нарощення ресурсів, оптимізація структури витрат, гармонізація потоків поступлення доходів, оптимізація каналів збуту та ланцюгів комунікацій, розширення джерел та спектру формування ціннісних пропозицій, розширення кола та сегментів споживачів, примноження клієнтської бази, розвиток інших напрямів

Висновки. У статті уточнено сутність та особливості організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства в умовах становлення цифрової економіки, виявлено вплив сучасних інформаційно-комунікаційних технологій на умови господарювання й управління підприємствами, окреслено загрози, ризики, передумови й можливості та обґрунтовано завдання й заходи щодо побудови якісно нових моделей організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства на основі нових організаційних форм та з використанням сучасних цифрових технологій.

За результатами дослідження існуючих методологічних підходів до проблем організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства в умовах становлення цифрової економіки, визначено, що найбільш ефективним для розв'язання означених задач є опора на використання сучасної парадигми дослідження систем управління, які ґрунтуються на взаємодії процесного, системного, ціннісного, ситуаційного, цільового, синергетичного, компетентнісного, кумулятивного та інноваційного підходів. У зрізі проблематики організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства особливого значення набуває розробка практичних рекомендацій щодо його модернізації на вітчизняних підприємствах, що і буде об'єктом наших подальших наукових розвідок.

Список використаної літератури

1. Апалькова В. В. Концепція розвитку цифрової економіки в Євросоюзі та перспективи України. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій*. 2015. Вип. 4. С. 9-18.
2. Гегель Г. В. Ф. Наука логіки. Санкт-Петербург: Наука, 1997. 800 с.
3. Гройсман В. Цифрова економіка здатна стрімко підвищити ВВП. *Новини економіки*. 8 вересня 2017.
4. Дунська А. Р. Інноваційна стратегія як сучасний інструмент управління розвитком підприємства URL: http://www.confcontact.com/20101008/5_dunska.htm (дата звернення: 29.10.2019)
5. Пакулін С. Л. Підвищення стійкості й забезпечення ефективного використання соціально-економічного потенціалу адміністративно-територіального утворення *Настоящи изследования и развитие. Материали за 10 Междунар. научна практична конференция, 17-25 януари, 2014*. Софія: Бял ГРАД-БГ, 2014. Том 7. Економіки. С. 28-30.
6. Расвнева О. В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі: монографія. Харків, 2006. 496 с.
7. Сіренко Н. М. Управління стратегією інноваційного розвитку аграрного сектора економіки: монографія. Миколаїв, 2010. 416 с.
8. Смоляр Л. Г., Котенко О. А. Мережеві структури як сучасна форма організації економічної діяльності URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1660> (дата звернення 29.10.2019)
9. Хамініч С. Ю. Управління підприємством на засадах освітнього потенціалу: монографія. Дніпро: Вид-во ДНУ, 2006. 288 с.
10. Фешур Р.В. Управління розвитком машинобудівних підприємств. *Видавництво Львівської Політехники*. 2008. № 624. С. 100–109.
11. Шумпетер Й. Теория экономического развития. Москва: Прогресс, 1982. 455 с.
12. Kelly K. (2009) Health Science Libraries: future trends. An Leabharlann. URL: <http://epubs.rcsi.ie/libraryart/4>. (дата звернення 29.10.2019)

REFERENCES

1. Apalkova Vv. V. (2015) Konceptiya rozvytkku cyfrovoy ekonomiky v Evrosouzi ta perspektyvy Ukrainy [Conception of development of digital economy in European Union and prospect in Ukraine]. *Announcer of the Dnepropetrovsk University. Series: Management of innovations*. Vol. 4.
2. Gegel G. V. F. (1997) Nauka logiki [Science of logics]. Sankt-Petersburg: Science.
3. Hroisman V. (2017) Cyfrova ekonomika zdatna strimko pigvyschyty VVP [Digital economy is able swiftly to promote GDP]. *Economic news*, 8 of November, 2017.
4. Dunska A. R. Innovaciina strategiya yak suchasnyi instrument upravlinnya rozvytkom pidpnyemstva [Innovative strategy as modern instrument of management development of enterprise]. Retrieved from http://www.confcontact.com/20101008/5_dunska.htm (accessed 29 October 2019).
5. Pakulin S. L. (2014) Pidvyschennya stiikisti I efektyvnogo vykorystannya socialno-ekonomichnogo potencialu administratyvno-terytorialnogo utvorennya [Increase of firmness and providing of the effective using of socio-economic potential of administrative-territorial formation] *Present research and development. Material of 10 International scientific practical conference, 17-25 of January, 2014*. Sofiya: Byal-GRAD-BG (in Ukrainian).
6. Raevneva O. V. (2006) Upravlinnya rozvytkom pidpnyemstva: metodologiya, mehanizmy, modeli [Management development of enterprise: methodology, mechanisms, models]. Kharkov (in Ukrainian)
7. Sirenko N. M. (2010) Upravlinnya strategieu innovaciinogo rozvytku agrarnogo sektora ekonomiky [Management of innovative strategy of development of agrarian sector of economy]. Mykolaiv (in Ukrainian)
8. Smolyar L. G., Kotenko O. A. Mereghevi struktury ayk suchasns forma organizacii ekonomichnoi diyalnosti [Network structures as modern form of organization of economic activity] Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1660> (accessed 29 October 2019).
9. Haminich S. U. (2006) Upravlinnya pidpnyemstvom va zasadah osvithnogo potencialu [Management of enterprise at principles of educational potential] Doneck: DNU (in Ukrainian).
10. Feschur R. V. Upravlinnya rozvytkom mashynobudivnyh pidpnyemstv [Management development of machine-building enterprises]. *Publishing house of Lviv Polytechnics*. No 624 (in Ukrainian).
11. Shumpeter Yi. (1982) Teoriya ekonomicheskogo razvitiya [Theory of economic development]. Moscow: Progress (in Russian).
12. Kelly K. (2009) Health Science Libraries: future trends. An Leabharlann Retrieved from <http://epubs.rCSI.ie/libraryart/4>. (accessed 29 October 2019).

ГУДЗЬ ЕЛЕНА ЕВГЕНЬЕВНА, СТРЕЛЬНИКОВА СВЕТЛАНА ЮРЬЕВНА. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ. В статті уточнені сутність і особливості організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства в умовах становлення цифрової економіки, виявлено вплив сучасних інформаційно-комунікаційних технологій на умови господарювання і управління підприємствами, обзначені загрози, ризики, передумови і можливості і обґрунтовано задачі і заходи по побудові якісних нових моделей організаційно-інформаційного забезпечення управління розвитком підприємства на основі нових організаційних форм і з використанням сучасних цифрових технологій.

Ключевые слова: організаційно-інформаційне забезпечення, підприємства, управління розвитком підприємства, цифрова економіка.

GUDZ OLENA, STRELNIKOVA SVITLANA. ORGANIZATIONAL AND INFORMATIONAL SUPPORT FOR ENTERPRISE DEVELOPMENT MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF THE DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY. *The article clarifies the essence and features of organizational and information support for enterprise development management in the context of the digital economy, reveals the influence of modern information and communication technologies on the business environment and enterprise management, identifies threats, risks, prerequisites and opportunities, and justifiably tasks and measures to build qualitatively new models of organizational and information support for enterprise development management based on new organizational forms and using knowledge of modern digital technologies.*

Key words: *organizational and informational support, enterprises, management of enterprise development, digital economy.*